

ДЗЕ ПАДЗЕЎСЯ ДОКТАР?

Пачынаючы з 21-га студзеня знайсці на сваім працоўным месцы галоўнага ўрача Бешанковіцкай ЦРБ Аляксандра Керэмшу было немагчыма. Дзе ён знаходзіцца — нібыта нікому невядома.

Рабочы тэлефон галоўнага ўрача на сайце ўстановы аховы здароўя не адказвае. У прыёмнай установы тлумачаць, што ўрача няма на працы, а ягоныя абавязкі ўскладзеныя на намесніка. На пытанне, дзе знаходзіцца галоўны, адказу не даюць. А гэта параджае чуткі і плёткі. Яны абрастаюць усё новымі драбніцамі.

Нібыта ўжо ў панядзелак 21-га студзеня проста на планёрцы ў Бешанковіцкім райвыканкаме А.Керэмша быў арыштаваны супрацоўнікам КДБ. Нібыта арышт звязаны з гучнай справай медыкаў, якія закуплялі медыцынскае абсталяванне і бралі пры тым вялікія хабары. А зараз былы ўжо галоўны ўрач быццам звольнены з пасады і знаходзіцца пад хатнім арыштам.

Але афіцыйнай інфармацыі на гэты

конт у сродках масавай інфармацыі анідзе не з'яўлялася.

Я асабіста правярыў версію, ці праўда, што А.Керэмшу арыштавалі проста на планёрцы ў райвыканкаме. Аказваецца, што такога не было.

Пакуль што са старонкі сайта УА «Бешанковіцкая цэнтральная раённая бальніца» ўпэўнена пазірае сур'ёзны галоўны ўрач Аляксандр Керэмша. Але пры гэтым сам ён маўчыць.

Інфармацыю аб ім мог бы пацвердзіць ці зняпраўдзіць бешанковіцкі райвыканкам на сваім сайце, бо яму як раз вядома дасканала усё. Але падобнай інфармацыі на гэтым сайце аніколі не з'яўлялася.

Адсутнасць інфармацыі ніколі не спрыяла аніякой справе. А яшчэ яе адсутнасць з боку ўлады сьведчыць пра тое, што яна лічыць сябе значна

вышэйшай за нас. Маўляў, хто мы такія, каб нас уводзіць у курс справы, своечасова інфармаваць? Прыйдзе час — даведаецца. А мо і не, калі справу замнуць і спускаць на тармазах.

Міжтым 26-га студзеня пасля ўручэння дыпламаў доктара навук і атэстатаў прафесара навуковым і навукова-педагагічным работнікам А.Лукашэнка пракаментаваную справу медыкаў так: «Гэта не справа, калі на святой справе людзі набіваюць кішэні, закупляючы невядома як лекавыя прэпараты, павялічваючы на чвэрць або на траціну іх кошт. І медыцынскае абсталяванне. Вы ведаеце, пра што ідзе гаворка, ды і ўсё наша грамадства ведае. Даравання дактарам тут не будзе. Забудзьцеся пра сваю карпаратыўнасць. Я не той прэзідэнт, які будзе кланяцца вам таму, што вы дактары і заплюшчваць вочы на тыя агіднасці, якія робяцца ў ахове здароўя», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

БАЛЮЧАЯ ТЭМА

ЯК ЗАРАБЛЯЦЬ ВР 7 ТЫС. У БЕШАНКОВІЧАХ

Агульнарэспубліканская база вакансіяў ад Міністэрства працы і сацыяльнай абароны насельніцтва Беларусі прапаноўвае месца з заробкам ад Вр 40 тыс. І вы ніколі не здагадаецеся, што гэта за праца.

Гэта вакансія фельчара ў Стаўбцоўскай цэнтральнай раённай бальніцы. Але ў шпіталі наваўленага беларускага гораду мільянераў карэспандэнта Белсат паспяхаліся расчараваць: заробак прапаноўваюць у 100 разоў ніжэйшы: не Вр 40 000, а толькі Вр 400.

«Дзе ж вы такі заробак бачылі?» — заявіла суразмоўца з бальніцы, здзіўленая агучанымі лічбамі.

У выніку вакансіямі з самымі высокімі заробкамі аказаліся пазіцыі дырэктара і ягонамесніка ў таварыстве «Базтрансбуд», тут абяцаюць ад Вр 7000. Пры гэтым кандыдаты павінны мець вышэйшую адукацыю, стаж працы ў будаўнічай галіне ад 15 гадоў, у тым ліку за мяжой. Мусяць разбірацца ў будаўнічым рынку і, сярод іншага, свабодна размаўляць па-англійску і па-літоўску.

У спіну гэтым вакансіям дыхаюць

прапановы заняць пасаду начальніка ўпраўлення ў пытаннях якасці ды начальніка вытворчасці ад кампаніі «Натывіта» — ад Вр 6990. І прапаноўваюцца такія заробкі... у горадзе Бешанковічы Віцебскай вобласці. Калі ў вас ёсць досвед працы на фармакалагічных прадпрыемствах, разбіраецеся ў еўрапейскім GMP (не ведаеце, што гэта такое, тады вакансія пэўна не для вас) і размаўляеце па-англійску, можаце пакаваць валізкі.

Што цікава, менш чым год таму ў Бешанковіцкім раёне сярэдні заробак быў толькі Вр 550, ці ў 12 разоў меншы, чым прапаноўваюць вакансіі. На сённяшні дзень у раёне ёсць яшчэ тры вакансіі з заробкам Вр 1000–1500, чатыры — на Вр 700–900, усе астатнія пасады менш аплатныя. Гэтак, на чатырох вакансіях прапаноўваюць заробак Вр 500–610, на

26 — Вр 400–500 і на 24 — Вр 300–400. Юрыст з вышэйшай адукацыяй у вёсцы Бачэйкава можа разлічваць на заробак ад Вр 329,97.

Паводле падлікаў Белсату, па выніках лістапада 2018 года заробкі, меншыя за Вр 800, атрымалі на рукі ажно каля 54,6 % насельніцтва Беларусі. Больш за Вр 1000 маюць толькі 29,5 % беларусаў. Каля 20 % грамадзянаў краіны жывуць на прыбыткі Вр 600–800. Меней за мінімальны заробак, які ў мінулым годзе складаў Вр 305, у Беларусі атрымалі 3 % працаўнікоў.

Паводле афіцыйных звестках, 1 снежня 2018 года ў Беларусі ў якасці беспрацоўных былі зарэгістраваныя 14,2 тыс. асобаў. Гэта не поўны лік тых, хто, нават паводле афіцыйных звестак, застаецца без працы. Для параўнання: за 2017 год колькасць беспрацоўных у Беларусі паводле метадалогіі Міжнароднай арганізацыі працы складала 293,4 тыс. чалавек. Пры гэтым зарэгістраваных беспрацоўных было амаль у 13 разоў менш — 22,9 тыс.

Белсат

ТРАДЫЦЫІ

АКУНАЦЦА ЦІ НЕ?

Кожны год, і чым далей, тым болей, на Вадохрышча ў Бешанковічах людзі лезуць у палонку. Апошнія гады яе рэгулярна рыхтуюць на бальнічнай сажалцы. Адны бравіруюць сваёй адвагай. Другія выстаўляюць на паказ сваю праваслаўнасць. Трэція спадзяюцца такім чынам ачысціцца ад грахоў... А ці трэба акунацца ў палонку на Вадохрышча? Царква лічыць, што не трэба.

Вадохрышча, або Богаяўленне, — гэта вялікае дванадзесятае свята, якое адзначаецца 19-га студзеня. У гэты дзень мы ўспамінаем пра Хрышчэнне Госпада Ісуса Хрыста ў водах Ярдана і пра бачную для людзей з'яву Святой Тройцы.

Па старажытнай традыцыі, ўзыходзячай да першых гадоў існавання Царквы Божай, ў гэты дзень асвятчаецца (працяг на стар. 2)

ЭКАНОМІКА

ПРА ЗАРОБКІ ЧЫНОЎНІКАЎ

Чыноўнікі ў Беларусі зарабляюць амаль у два разы болей, чым медыкі і настаўнікі.

Цяпер пры налічэнні заробкаў бюджэтнікам уведзены так званы базавы аклад. У залежнасці ад яго памеру і каэфіцыентаў, фармуюцца і заробкі чыноўнікаў. Праўда, гэта тэарэтычна, а на практыцы велічыня базавага акладу не агучваецца. Усе гэтыя звесткі зацвярджаюцца ўказам Лукашэнкі пад грыфам «для службовага карыстання». Гэта значыць поўнай інфармацыяй, якія заробкі ў чыноўнікаў, валодае асабіста кіраўнік дзяржавы і яшчэ некаторыя асобы.

Паводле інфармацыі banki24.by, апошні

раз падвышэнне заробкаў чыноўнікаў было ў трэцім квартале 2017 года. Тады яны павялічыліся больш чым на 30 %. У лістападзе летась сярэдні заробак у сферы дзяржкіравання склаў 1 212 рублёў.

Такім чынам калі падлічыць, што летась у дзяржкіраванні працавала 66,6 тысячы чалавек, то каб вылічыць фонд аплаты працы, трэба памножыць сярэдні заробак на колькасць працаўнікоў і на колькасць месяцаў у годзе. Для дакладнасці варта ўлічыць выплаты ў Фонд сацыяльнай абароны. Гэта павялічвае фонд аплаты

на 34 %, якія па сутнасці перакладаюцца з рэспубліканскага бюджэту ў бюджэт ФСАН. Таму можна меркаваць, што за 11 месяцаў налічаны фонд аплаты працы ў дзяржкіраванні склаў 928,5 мільёнаў рублёў. За поўны год статыстыкі пакуль няма, але ўпэўнена можна казаць, што сума перавысіць 1 мільярд. Разам з унёскамі ў Фонд сацабароны гэта будзе каля 1,35-1,39 мільярдаў беларускіх рублёў.

Іншыя бюджэтнікі пахваліцца такім заробкам не могуць. Гэтак фонд аплаты за 11 месяцаў у лекараў складае 514,5 мільёнаў рублёў, у сярэдняга медперсоналу — 822,8 мільёнаў, сацыяльныя працаўнікі — 207,4 мільёнаў рублёў, настаўнікаў — 812,8

мільёнаў, прафесарска-выкладчыцкага складу — 224,3 мільёнаў.

Некаторыя чыноўнікі маюць вельмі высокія заробкі. Гэтак, у лістападзе 2018 года заробак у амаль чатырох з паловаю тысячаву асобаў складаў ад 2 000-5 000 рублёў, у пяці тысячаў дзяжкіраўнікоў — 1 500-2 000 рублёў, у 20 тысячаў — 1 000-1 500 рублёў.

Таксама ў краіне сярод чыноўнікаў 15 асобаў, якія пражываюць у Менску, маюць афіцыйны заробак больш за 5 000 рублёў. Гэта, верагодна, кіраўнік краіны, кіраўнік ягонага адміністрацыі, прэм'ер-міністр, віцэ-прэм'еры, спікеры палатаў парламентаў і іх намеснікі.

Белсат

ТРАДЫЦЫІ

(пачатак на стар. №1)
вада пакліканьнем ласкі Духа Святога. Не змяняючы сваёй сутнасці, яна напаўняецца Боскай сілай.

Да гэтага часу іерусалімскі патрыярх і вернікі выезджаюць з Ерусаліма на раку Ярдан і здзяйсняюць асвячэнне вады, бяруць яе для піцця і абмываюцца. Але галоўнае для хрысціян іна ў гэты дзень - прысутнасць на царкоўнай службе, споведзь і камунія Святых Хрыстовых Тайн.

Традыцыі купання ў халодных палонках не маюць прамога стаўлення да самога свята Хросту Пана, не з'яўляюцца абавязковымі і, што асабліва важна, не чысцяць чалавека ад грахоў. Гэта адбываецца толькі ў выпадку шчырага і поўнага раскаяння ў грахах падчас

сакрамэнту споведзі.

“Акунанне ў палонку на Вадохрышча — цалкам не царкоўны звычай. Ён не мае ніякай сакральнай сілы, з ім адназначна не звязана абмыванне грахоў. Ёсць толькі два спосабы вызвалення ад сваіх грахоў. Першы — гэта само прыняцце хрышчэння, і чалавек можа быць ахрышчаны толькі адзін раз у жыцці. Па-другое, калі мы прыходзім на споведзь і каемся ў сваіх грахах. Тое, што трэба рабіць шматкроць у жыцці, — гэта рыхтавацца да споведзі і прычасця. Царква загадвае гэта рабіць не радзей 4-5 раз у годзе, можна часцей, кожны месяц», — распавёў протаіерэй Сергій Гардун, святар Мінскага Свята-Духавага кафедральнага сабора.

У Бешанковічах жа мясцовы

святар пастаянна асвятчае купель, дабраслаўляючы паству на адважныя ўчынкi. Ды і мясцовая ўлада не застаецца ўбаку ад мерапрыемства.

Яна прадстаўляе дзеля гэтай забавы работнікаў камунальнай службы, МНСнікаў. Каля купелі пастаянна дзяжуріць аўтамабіль хуткай дапамогі.

Аднак ёсць думка, што тыя людзі, якія ўдзельнічаюць у гэтым мерапрыемстве, мусяць спачатку падаць заяўку на правядзенне акцыі. А калі яе ўхваляць, пакрыць выдаткі на яе правядзенне - аплатаць рахункі камунальнікам, МНСнікам і бальніцы. Як гэта робіцца, калі ў мерапрыемстве ўдзельнічае вузкае кола асобаў, якое прапагандуе свае ўласныя інтарэсы ці погляды.

А.Тутэйшы

ЗДАРЭННІ

ЗАГІНУЎ НА СНЕГАХОДЗЕ

У Бешанковіцкім раёне мужчына загінуў падчас паездкі на снегаходзе.

Трагедыя адбылася 13-га студзеня каля 13.00 на полі блізу вёскі Застарыне.

Як паведаміла Вольга Шкуратава, афіцыйны прадстаўнік УУС Віцебскага аблвыканкама, за рулём

знаходзіўся ўладальнік снегахода, у якасці пасажыра быў ягоны знаёмы. Абодва пацярпелых з'яўляюцца жыхарамі Віцебска.

Калі снегаход пераадолюваў поле, то трапіў у

меліярацыйны канал. Ад рэзкага ўдару аб руль 42-гадовы кіроўца атрымаў цялесныя пашкоджанні, ад якіх памёр на месцы. Пасажыра даставілі ў хірургічнае аддзяленне Бешанковіцкай райбальніцы.

А.Тутэйшы
па матэрыялах сайта МУС

ГУЧНАЯ СПРАВА

«ІДЗІ І ГРАБІ». ПРА КАРУПЦЫЮ Ў МЕДЫЦЫНЕ

Былы высокапастаўлены чыноўнік сыстэмы аховы здароўя разважае, чаму ў галіне квітнее карупцыя. Ён пагадзіўся гаварыць толькі на ўмовах ананімнасці. Рэдакцыя Радыё Свабода публікуе інтэрв'ю, зважаючы на грамадскую важнасць тэмы.

Яшчэ ў чэрвені 2018 года старшыня КДБ Валеры Вакульчык паведаміў пра выкрыццё маштабнай карупцыйнай схемы ў сфэры аховы здароўя. У справе аб злоўжываньнях чыноўнікаў больш за 60 фігурантаў, 37 зь іх затрыманыя, сьцьвярджае старшыня КДБ. Выяўлены злачынныя схемы закупаў медтэхнікі за бюджэтныя сродкі. Чыноўнікам і кіраўнікам буйных клінік выставілі абвінавачанні ў хабарніцтве і ўхіленьні ад падаткаў.

На пытаньні Свабоды адказвае былы высокапастаўлены чыноўнік Міністэрства аховы здароўя.

«У людзей крадуць надзею»
— Як у цэлым вы ацэньваеце апошнія гучныя затрыманыя мэдыкаў і чыноўнікаў? Нядаўна намесьнік генэральнага пракурора Аляксей Стук назваў лічбу: 114 выпадкаў карупцыі ў галіне за 5 месяцаў.

— Па-першае, мне вельмі прыкра, сытуацыя непрыемная. Па-другое, у людзей крадуць надзею. Кожны чалавек спадзяецца, што з кожным годам будзе лепш, зьявіцца новае мэдычнае абсталяваньне. Што азначаюць гэтыя вялікія сумы, канфіскаваныя ў чыноўнікаў і кіраўнікоў мэдычных устаноў? Гэта азначае: штосьці з новага абсталяваньня не купілі, а людзі маюць права на надзею, што мэдыкаменты будуць таньнейшыя, што іх

раённая бальніца будзе лепш абсталяваная.

І трэцяе. Нягледзячы на дзье сумныя высновы, дзяржаўная сыстэма адстойвае тое, што дэкляруе. То бок сказаў кіраўнік дзяржавы, што будзе наводзіцца парадак — і гэта адбываецца. Канчатковая мэта — навесці парадак. Каб лекі былі таньнейшыя, пашыраліся магчымасьці атрымліваць бясплатную агульнадаступную мэдычную дапамогу...

«У сыстэме закупаў было шмат непразрыстага і незразумелага»

— Ці празрыста праводзяцца закупы, як было пры вашым кіраваньні галіной?

— Калі я стаў кіраўніком, мы сутыкнуліся з тым, што ў сыстэме закупаў было шмат непразрыстага і незразумелага. І мы падрыхтавалі шэраг пастаноў па гэтым пытаньні. Мы зрабілі прэфэрэнцыі айчынным вытворцам на таргах пры дзяржаўных закупках за кошт дзяржбюджэту.

Так, я выкрываў факты — перш за ўсё на ўзроўні тых людзей, якія рыхтавалі тэхнічныя заданьні, на ўзроўні экспэртаў. І склаў табліцу: прозьвішча экспэрта, якое ён даваў заключэньне і куды ён потым езьдзіў і за чый кошт.

Я ня сьледчы, але заўважаў, што ў шэрагу выпадкаў тэндэрныя таргі выйгравала толькі адна фірма. Я выклікаў, гутарыў і задаваў аднопытаньне: што мне з гэтым рабіць? Гэта

была прафіляктычная гутарка. Большасьць людзей аказваліся з добрым разуменьнем.

Што тычыцца чыноўнікаў. Бухгальтэрыя Міністэрства аховы здароўя прапалаціла грошы за адзін прэпарат, які быў вельмі важны для разьвіцця неданашаных дзетак. А сьмяротнасць немаўлят — гэта палітычны паказьнік. Мне кажуць, што вельмі доўга грошы не паступаюць. Ёсць у Міністэрстве аховы здароўя Кантрольна-рэвізійнае ўпраўленьне, і я папрасіў правесці правэрку. Аказалася, што гэтыя грошы былі патрачаныя на мікстуру ад кашлю імпартнай вытворчасці.

Я выклікаў тых, хто гэта зрабіў, і кажу: «Ёсць тры шляхі. Першы — я справу перадаю ў праваахоўныя органы. Другі шлях — на аркушы фармату А4 вы пішаце заявы па ўласным жаданьні. І трэці шлях — я вас звальняю за недавер і грубае парушэньне фінансавай дысцыпліны». Ішлі па другім шляху, людзі звальняліся.

«Я купляю ўсе мэдыкаменты ў Расеі альбо ў Літве, бо там таньней»

— Чаму ў Беларусі лекі даражэйшыя, чым у суседніх краінах? Вось толькі адзін канкрэтны прыклад: францускі прэпарат для зьніжэньня ціску прэстарыум у Беларусі каштуе 37 рублёў 87 капеек, у Вільні ў 3 разы таньней — 5 эўра? Да таго ж некаторыя лекі зьніклі з аптэк (да прыкладу, канкор) — працэс рэгістрацыі вельмі доўгі?

— Я ня ведаю, але магу здагадацца, чаму так адбываецца.

У свой час мы распрацавалі

досыць дакладную сыстэму аптовых і розьнічных нацэнак. Яна ўсіх задавальняла. Трэба было, каб было выгадна і фірме — яна ж ня будзе працаваць сабе на страту.

Але потым некаму (я ня буду казаць, каму канкрэтна) нешта не спадабалася. Адбыліся зьмены, і мы маем тое, што маем. У нас шмат якіх лекі значна даражэйшыя, чым у суседніх краінах.

Я купляю ўсе мэдыкаменты ў Расеі або ў Літве, бо там таньней.

Рэгістрацыя мэдыкамэнтаў павінна быць празрыстай, хуткай і дакладнай. Мы не павінны прапускаць на рынак няякасныя лекі, але рэгістрацыя ня можа праходзіць па некалькіх месяцаў.

Аднак ня трэба забывацца, што ў РФ зарэгістравана 15,5 тысячы найменьняў мэдыкамэнтаў. У нас значна менш. І камэрсанты думаюць: «Навошта я тут прэпарат буду рэгістраваць? Рынак вялікі. Я зарэгіструю ў РФ, дзе 144 мільёны насельніцтва, і буду там яго прадаваць». Але ў Літве насельніцтва — 3 мільёны, і там лекі таньнейшыя, хоць гэта Эўразьвяз.

І гэта вельмі прыкра, што ў нас мэдыкаменты каштуюць больш, чым у суседзяў. Дзякуй богу, цяперашні міністар стварыў адмысловую камісію, якая цяпер працуе і якая павінна высветліць сапраўдныя прычыны, чаму такія дарагія лекі.

Трэба думаць пра экспарт мэдыкамэнтаў. Для таго каб распрацаваць новы інавацыйны прэпарат, патрэбны 1 мільярд даляраў. У нас такіх грошай няма. Таму трэба выпускаць джэнэрыкі,

рэсурсаў банка і дзяржаўных субсідый у святле Указа ад 4-га ліпеня 2017 года №240 «Аб дзяржаўнай падтрымцы грамадзян пры будаўніцтве (рэканструкцыі) жылых памяшканьняў».

— Не выпусціце магчымасьць палепшыць свае жыллёвыя ўмовы, звярнуўся да землякоў

Анатоль Аляксандравіч. - усіх жадаючых пабудаваць кватэру ў новай шматпавярхоўцы чакаем ў аддзеле архітэктуры і будаўніцтва, жыллёва-камунальнай гаспадаркі райвыканкама. Больш падрабязную інфармацыю і кансультацыю можна атрымаць па тэлефоне 8 (02131) 6-40-60.

“Зара”

«Ці можа міністар ня ведаць, што робіцца ў ягоным ведамстве? Віцэ-прэм'ер Васіль Жарко, былы міністар аховы здароўя, заявіў журналістам, што нічога ня ведаў, «ён узрушаны», і ў тым, што адбылося, ён сам вінаваціць «чалавечы фактар».

— Я ня ведаю. Я не камэнтую.

— Ёсць жа пры Міністэрстве аховы здароўя камісія па закупках, ёсць антыкарупцыйная камісія — як такое наагул маглі здарыцца, гэта ж не адзін эпізод?

— Я не камэнтую.

— А чаму не называюцца прозьвішчы камэрсантаў, бізнэсоўцаў, атолькі галоўных лекараў, кіраўнікоў мэдычных устаноў, чыноўнікаў?

— Я ня ведаю. Што да мэдыкаў, усіх затрыманых я ня ведаю, але зь некаторымі знаёмы, нават добра знаю, сутыкаўся па працы. І я быў вельмі здзіўлены — што зь людзьмі адбылося? Магчыма, час мяняецца, іншыя каштоўнасьці зьяўляюцца — лібэральныя: «Ідзі і грабі». Спадзяюся на аб'ектыўнае расьсьледаваньне. Калі чалавек ні ў чым не запэцканы — я спадзяюся, сьледства разьбярэцца.

Радыё Свабода

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ВЕЧНЫ НОВЫ ГОД

Пераход ад «ліхіх дзевяностых» да стабільнасці «нулявых» суправаджаўся мэтанакіраваным забойствам палітыкі, што і прывяло да спынення эканамічнага росту.

Неяк так атрымалася, што я перастаў успрымаць Новы год у якасці свята. Для «жаўрука» дасядзець без справы да апоўначы — дадатковая праблема. Не назіраць жа за эстрадныміскокаміўтэлевізары. Я тэлевізар шмат гадоў не гляджу, акрамя футбольных матчаў з удзелам «Манчэстар Юнайтэд», дый за імі ўсё часцей сачу праз інтэрнэт.

...Важна падкрэсліць, што гаворка ідзе пра разуменне — і не больш за тое, бо любыя публічныя заявы, кім бы ў краіне яны ні рабіліся, на рэальнае жыццё прыкметна не ўплываюць.

Новы год — свята, пазбаўленае ідэалагічнай нагрукі. Таму навагоднія звароты адзінага палітыка (АП) пачынаюцца з разваг пра самыя лепшыя пачуцці і чаканні, што аб'ядноўваюць родных, сваякоў і сяброў, якія сабраліся за святочнымі сталамі.

Аднак зусім без таго, што па-сапраўднаму набалела, не

абыходзіцца. У гэтым годзе да ліку набалелага можна было прадказальна аднесці дзве тэмы: па-першае, развагі пра суверэннітэт і незалежнасць дзяржавы, па-другое, пра мір, які ў чарговы раз удалося захаваць.

Мае чаканні спраўдзіліся. Цытую: «Мы гублялі родных і блізкіх, набывалі новых сяброў, нараджалі і гадавалі дзяцей. Але галоўнае — мы захавалі мірнае неба для беларусаў і ў вачах нашых дзяцей няма страху і безвыходнасці ад вайны».

«Але асабліваю цеплыню сваіх слоў я накіроўваю вам, працаўнікам палёў і заводаў, нашай інтэлігенцыі, абаронцам Айчыны, старэйшаму пакаленню і старым. Усім, хто стварыў на дабрадзатнай беларускай зямлі першую суверэнную і незалежную дзяржаву, працягвае тварыць яе сучаснасць. Мы павінны ўмацаваць сваю дзяржаўнасць на прынцыпах сумленнасці і справядлівасці і менавіта такой

захаваць краіну для дзяцей і ўнукаў».

Донар стабільнасці

Займеннік «мы» ў першай цытаце згадваецца двойчы. Але гэта не тоесны «мы». Звярніце ўвагу на другі сказ: «мы захавалі мірнае неба для беларусаў ...». Гэта значыць, не самі беларусы дамагліся такога выбітнага выніку, а «мы» для беларусаў.

Што ж, калі беларусы ў гэтай справе ўдзелу не прымалі, і мірнае неба — вынік дзейнасці абмежаванай групы асоб, зашыфраванай падзайменнікам першай асобы множнага ліку «мы», дык такое дасягненне тым больш можа прэтэндаваць на званне галоўнага дасягнення года. Вось толькі пра чыіх дзяцей ідзе гаворка? Колькі я ні перачытваў цытату, зразумеў так і не змог. Але чые б яны ні былі, я за дзяцей шчыра рады.

Беларусь, калі хто забыўся, прызнаецца краінамі Еўропы ў якасці донара стабільнасці і бяспекі. Прынамсі, міністр замежных спраў Уладзімір Макей у гэтым упэўнены. Донару стабільнасці важна не апынуцца ў ролі шаўца без ботаў. Але, калі меркаваць па адсутнасці страху і безвыходнасці ад вайны ў вачах нашых дзяцей, і ў мінулым годзе Беларусі ўдалося выканаць свае донарскія абавязальніцтвы ў поўным аб'ёме.

Магчыма, запашняй выснавай я паспяшаўся, і дзякаваць за гэта варта не Беларусі і беларусам, а ўсё той жа групе асоб, якія хаваюцца падзайменнікам «мы». Але ці так ужо гэта істотна?

Пяройдзем да аналізу другой цытаты. У поўнай адпаведнасці з савецкім бэкграўндам АП, спіс тых, «хто стварыў на дабрадзатнай беларускай зямлі першую суверэнную і незалежную дзяржаву», адкрываюць працаўнікі палёў. Далей ідуць працаўнікі заводаў і наша інтэлігенцыя.

Класічная савецкая трыяда:

два класы (рабочыя і сяляне) і паміж імі інтэлігенцыя ў выглядзе праслойкі. На клас яна не цягнула. «Таму, — згодна са справядлівайзаўвагайЛеніна, — у ёй усё бесцістэмна: на кілаграм прыстойных людзей даводзіцца дэкалітр усялякай брыдоты». Ці захаваліся такія суадносіны да нашых дзён — я казаць не бяруся, але ўвесь мой жыццёвы вопыт падказвае, што на істотны зрух на карысць павелічэння колькасці прыстойных людзей разлічваць не даводзіцца.

Любоў да працаўнікоў палёў перадалася АП з малаком маці. І не бяда, што ўклад сельскай гаспадаркі ў ВУП складае сёння каля 7%. Не ў працэнтах справа. Справа ў менталітэце, які быў і застаецца пераважна сялянскім.

Бліжэй да канца спісу размясціліся абаронцы Айчыны. Прычыну, паводле якой яны згаданы, мяркую, не трэба тлумачыць. А што да старэйшага пакалення і старых — куды ж без іх напярэдадні чарговай электаральнай «вакханаліі»? Гэта яны, як неаднаразова адзначалі незалежныя сацыёлагі, стварылі і працягваюць ствараць дзяржаўнасць, якая абапіраецца не на права, а на сумленнасць і прыстойнасць. Такую вось архаічную дзяржаўнасць!..

...Архаіка на маршы

1990-я гады мінулага стагоддзя, безумоўна, былі «ліхімі», але без гэтай ліхасці не ўпала б «жалезная заслона», не быў бы прыняты Закон аб кааперацыі, які адкрыў шлях для прыватнай ініцыятывы ў эканоміцы. Калі б не 1990-я гады, беларусы і сёння душыліся б у чэргах не па «гумаву» каўбасу, а па хлеб і гнілую бульбу.

Нямецкі эканаміст Вернер Зомбарт увёў у навуку, а аўстрыйскі эканаміст Ёзэф Шумпетэр папулярызаваў паняцце «стваральнае разбурэнне». Працэс стваральнага

разбурэння з'яўляецца ключавым для капіталізму. Гэта дзякуючы яму бесперапынна ствараюцца новыя тавары, новыя метады вытворчасці, новыя рынкі і новыя формы індустрыяльнай арганізацыі. І галоўным суб'ектам зменаў выступае, натуральна, прадпрымальнік.

Але для паўнаўдаснай правы сваёй суб'ектнасці прадпрымальнік мае патрэбу ў канкурэнтным асяроддзі. І не толькі ў эканамічнай сферы, але і ў палітычнай. Прычым у другой нават больш, чым у першай, бо падтрыманне канкурэнцыі ў эканоміцы магчымае толькі за кошт канкурэнцыі ў палітыцы.

У Беларусі пераход ад «ліхіх дзевяностых» да стабільнасці «нулявых» суправаджаўся мэтанакіраваным забойствам палітыкі. Палітыка памерла, а разам з ёй спыніўся эканамічны рост, што і пацвярджаецца марнасцю намаганняў урада адшукаць новыя драйверы эканомікі.

Сёння мы назіраем архаіку на маршы, і ўзначальвае гэты марш дзяржава, што мудрагеліста спалучае ў сабе феадальныя і сучасныя элементы. І ўсё ж колькі б сучаснасці ў гэтую дзяржаўную бочку ні дадавалася, і адной лыжкі феадалізму ў выглядзе непадкантрольнай улады хапае для яе нейтралізацыі.

Феадалізм пакінуў нам у спадчыну формулу «васал майго васала — не мой васал». У Беларусі з яе ўладнай «вертыкаллю» яна не прыжылася, што і зафіксавана ў Канстытуцыі ўзору 1996 года. Аднак, нягледзячы на такі архаічны факт, я дазволю сабе скончыць гэту «Азбуку паліталогіі» фінальным сказам са звароту АП: «З Новым годам, дарагія сябры!»

Сяргей Нікалюк
«Новы час»

ВЕНЕСУЭЛЬСКИЙ ОБЛОМ

КАК РУХНУЛИ НАДЕЖДЫ НА ЭЛЬДОРАДО

При обвале нефтяной экономики ни Мадуро, ни любой на его месте не в силах расплатиться с Беларусью, авансом вбухавшей в Венесуэлу сумасшедшие деньги...

Минск и Москва снова разошлись в подходах. Владимир Путин лично поддержал Николаса Мадуро, которого венесуэльская оппозиция объявила узурпатором, а вот белорусский МИД лишь невнятно высказался в том духе, что венесуэльский народ сам может справиться с трудностями.

Трудности — это очень мягко сказано. Там завал, экономический коллапс, катастрофа, при подавлении протестов уже убито 26 человек.

Минск не влезает в тамошний конфликт потому, говорят аналитики, что надеется найти общий язык с новыми властями, если Мадуро падет. Сейчас в Венесуэле фактически двоевластие, лидер оппозиции Хуан Гуайдо объявил себя исполняющим обязанности президента и получил

поддержку ряда стран, прежде всего США.

Плакали наши денежки

Белорусские власти в свое время капитально вложились в Венесуэлу. Каракас задолжал нам сотни миллионов долларов. Говорят о полумиллиарде, но это не точно, большие начальники темнят.

Что, между прочим, лишний раз ставит вопрос о прозрачности политики, подотчетности правящей верхушки обществу. Будь у нас нормальная демократия и разделение властей, парламент, например, мог бы потребовать у правительства справку, в какую копейку влетела «братская интеграция» с Венесуэлой. Но у нас такая смелость депутатов рассчитывать трудно.

В любом случае Москва вложила в Венесуэлу намного больше (по данным российского оппозиционера

Алексея Навального, 17 млрд долларов). Но для нее сейчас главное не отбить деньги, а принципиально ответить Вашингтону, с которым идет большая геополитическая заруба. Звонок Путина Мадуро означает: только попробуйте суньтесь, чертовы янки, наводить свои порядки в Венесуэле!

Белорусское же руководство, напротив, активно наводит мосты с Вашингтоном. Недавно глава МИДа Владимир Макей несколько раз звонил в госдеп (и это слили в прессу), сообщал, что снят лимит на число американских дипломатов в Минске, готовится возвращение послов.

Это, кроме всего прочего, сигнал белорусских властей восточной соседке, с которой сейчас новые крутые терки: на вас, дорогие российские партнеры, свет клином не сошелся.

Но положила руку на сердце — прорыва в отношениях с Вашингтоном не будет. А вот с Каракасом в любом

случае облом, и надолго. При рухнувшей моноэкономике (нефть дает 95% экспортной выручки) ни Мадуро, ни любой на его месте не в силах расплатиться с Беларусью, руководство которой и на этом направлении село в галошу...

...Халыва всегда кончается

Эти маниловские проекты рухнули вместе с мировыми ценами на нефть. Режим Мадуро, преемника умершего от рака Чавеса, враз оказался финансово-экономическим и политическим банкротом.

Если вдуматься, то подобным образом сдулось и белорусское экономическое чудо, которое тоже было завязано на нефть. Точнее, на большую маржу от переработки этого сырья, получаемого из России без пошлин. Как только мировые цены на нефть упали, а Москва ужесточила условия субсидирования, наша экономика капитально забуксовала.

Спасает то, что у нас все-таки не моноэкономика. Хотя модель тоже однобокая, кривая. И

очевидно, что годы нефтяного офшора белорусские власти потратили бездарно: упустили время для экономической перестройки, ухода от модели «сборочного цеха СССР», провалили модернизацию, опоздали с развитием наукоемких отраслей, ИТ-сектора и пр. Сохраняется колоссальная зависимость от российских энергоресурсов.

Иначе говоря, Беларусь страдает из-за постоянной надежды ее начальства на ту или иную халыву. Но халыва — будь то венесуэльская, будь то российская — рано или поздно заканчивается.

Венесуэльские уроки

Кроме всего прочего, венесуэльский проект Минска показал, что найти альтернативу российской нефти будет непросто. Попытки возить это сырье от Чавеса танкерами провалились — оказалось вдвое дороже. И даже после завершения налогового маневра в России ее нефть, вероятно, будет самой

(**працяг на стар. 4**)

ВЕНЕСУЭЛЬСКИЙ ОБЛОМ

(пачатак на стар. №3)
выгодной для белорусских НПЗ из-за удобной логистики.

А значит, у Москвы останется рычаг давления, ослабить который можно только за счет перестройки экономики. Какнистрашналomка,нужнососкакивать с нефтяной иглы.

Еще один урок венесуэльской авантюры: надо вовремя тормозить, когда партнер становится явно неплатежеспособным. Белорусские же предприятия, похоже, много поставили и построили авансом. Боялись свернуть сотрудничество (это же курс президента!), даже когда надежды получить плату стали призрачными.

Наблюдая же за теперешней смутой в Венесуэле, Лукашенко, вероятно, укрепляется в мысли, что демократия до добра не доводит. Ведь хоть Мадуро и жесткий правитель, но оппозиция сумела завоевать парламент. Значит, там худо-бедно считались голоса.

Белорусское руководство наверняка не позволит такого разгула гнилой демократии. Предстоящие парламентские и президентские выборы пройдут, скорее всего, по старой схеме, без особо изощенной игры в плюрализм.

Также белорусский президент на примере Мадуро имеет возможность лишний раз убедиться, сколь важно пестовать силовиков и обеспечивать их лояльность. Узурпатор узурпатором, но попробуй скovyрни, когда за Мадуро (во всяком случае — пока) и армия, и прочие люди в погонах...

Александр Класковский
“Белапан”

ПАСТКА

РАСЕЯ ХОЧА ПАЗБАВІЦЬ БЕЛАРУСЬ СВАЁЙ ВАЛЮТЫ

Пасля прэсавай канфэрэнцыі міністра замежных спраў Расеі Сяргея Лаўрова стала трохі больш зразумела, чаго насамрэч хоча Расея ад Беларусі.

...13 сьнежня мінулага году кіраўнік расейскага ўраду Дзьмітры Мядзьведзеў, выступаючы ў Берасьці, заявіў, што «Расея гатовая і далей прасоўвацца па шляху будаўніцтва Саюзнай дзяржавы, уключаючы стварэньне адзінага эмісійнага цэнтру, адзінай мытнай службы, суду, Падліковай палаты».

То бок мелася на ўвазе стварэньне сумесных органаў улады. Бо адзіны цэнтральны банк, адзіная мытня, суд, служба кантролю за расходаваньнем дзяржаўных фінансаў — гэта агульныя органы ўлады, якія, у пэўным сэнсе, прадугледжваюць адзіную дзяржаву.

А вось са словаў Сяргея Лаўрова вынікае, што «ані агульнай Канстытуцыі, ані агульнага парлямэнту, ні агульнага суду пакуль, напэўна, стварыць не ўяўляецца магчымым, і мы на гэтым зусім не настойваем». То бок палітычныя сыстэмы пакуль кожная краіна захоўвае ў сваім нацыянальным варыянце.

Дык на чым настойвае Масква?

Лаўроў кажа: «Маюцца на ўвазе прадугледжаныя ў гэтай дамоўдзяэньні дзеля фармаваньня адзінай грашовай адзінкі, адзінай грашова-крэдытнай палітыкі, падатковай палітыкі. Гэтыя рэчы наўпрост зьвязаныя з эканамічнымі і фінансавымі стасункамі ў рамках саюзнай дзяржавы».

Такім чынам, паводле лёгікі Масквы, галоўны элемент інтэграцыі — адзіная грашовая адзінка Беларусі і Расеі. У Крамлі няма сумненьняў, што гэта павінен быць расейскі рубель. Пераход Беларусі на расейскія грошы аўтаматычна вядзе да адзінай грашова-крэдытнай палітыкі, падатковай палітыкі, макраэканамічнай палітыкі. То бок, пазбавіўшыся сваіх грошай, Беларусь страчвае магчымасьць правядзеньня самастойнай эканамічнай палітыкі.

Пасля гэтага прымус да стварэньня адзіных органаў улады — справа тэхнікі. Бо без уласных грошай залежнасьць Беларусі ад Масквы будзе прыкладна такая, як у любой расейскай губэрні.

Нават пасада прэзыдэнта можа застацца. Але што гэта будзе за сувэрэнітэт?

Але зусім ня факт, што ў плянах Крамля стаіць задача поўнага аб'яднаньня дзьвюх краін. Цалкам дапускаю, што Беларусь захаввае фармальную незалежнасьць. Застанецца свая Канстытуцыя, урад, парлямэнт, сьцяг, герб, гімн, краіна застаецца чальцом ААН, іншых міжнародных арганізацый. Нават пасада прэзыдэнта можа застацца. Але што гэта будзе за сувэрэнітэт? Прыкладна такі, як быў у БССР у складзе СССР. Ці больш сучасны прыклад: статус

Абхазіі і Паўднёвай Асэтыі. Фармальна ж яны незалежныя, хоць фактычна нікім не прызнаныя.

Гэта прыкладна такая самая лёгіка, якой прытрымлівалася Расея на пачатку 2000-х гадоў, адразу пасля падпісаньня дамовы аб стварэньні «саюзнай дзяржавы» і прыходу да ўлады Пуціна. Тады Лукашэнка настойваў на прыняцьці спачатку Канстытуцыйнага акту «саюзнай дзяржавы», стварэньні наднацыянальных органаў улады (урад, парлямэнт), і толькі потым — пераход на адзіную валюту. А Масква прапаноўвала, наадварт, спачатку аб'яднаць грашовыя сыстэмы — і толькі потым фармаваць адзіныя органы ўлады.

Ці прыме Лукашэнка прапанову Крамля?

Цяжка ўявіць, што Лукашэнка прыме такую прапанову. Хачу нагадаць, што ён упарта працівіцца ўступленьню Беларусі ва Ўсясьветную гандлёвую арганізацыю, бо сяброўства ў ёй прадугледжвае пэўныя абмежаваньні на правядзеньне эканамічнай палітыкі. А тут яму прапаноўваць застацца ўвогуле бяз грошай, без уласнай грашова-крэдытнай палітыкі, падатковай палітыкі. У такім выпадку ад ягонай улады нічога не застаецца. Тады ўжо лепш амбасадарам у Зымбабвэ. Менавіта так прагназаваў лёс беларускага кіраўніка мінулым годам галоўны рэдактар «Эха Масквы»

Валер Карбалевіч

ОРШАНСКИЙ ОФШОР

КТО ОКАЖЕТСЯ В ШОКОЛАДЕ

Одним из основных бенефициаров может стать компания «Бремино групп», за которой стоят приближенные к власти бизнесмены.

«Новый центр роста»

Указ «О развитии Оршанского района Витебской области» Александр Лукашенко подписал в канун Нового года. Проект окрестили Оршанским офшором.

Документ устанавливает особый режим налогообложения для резидентов региона. В нем есть также меры для развития инвестиционной деятельности. Финансирование программы развития района до 2023 года составит 2,4 млрд рублей. В том числе почти один миллиард рублей пойдет из бюджета, кредитные ресурсы предусмотрены в размере 689 млн рублей.

«Новым центром экономического роста» в Оршанском районе в указе называется мультимодальный промышленно-логистический комплекс «Бремино-Орша» и международная торговая площадка при нем. Проект развивает компания «Бремино групп».

Что представляет собой проект «Бремино-Орша»?

В Оршанском районе «Бремино групп» уже запустила автомобильный терминал. Первые грузы прибывают на склад, говорится на сайте компании. В этом году там запланировано строительство железнодорожного терминала. Он предназначен для обработки грузовых потоков между странами Европы и Азии, особенно перспективное направление — транзит китайских контейнеров. Компания уже обрабатывает два-три поезда в месяц на станциях «Орша-Восточная» и «Колядичи».

«Ввод в эксплуатацию железнодорожного терминала позволит принимать с 2019 года один железнодорожный состав (60-80 контейнеров) в сутки. В результате это позволит увеличить к 2023 году

транзитные возможности контейнерных перевозок до 5 тысяч составов в год», — говорится в указе.

Комплекс также будет включать авиационный сектор. Там планируется создать цветочную биржу и обрабатывать почтовые интернет-заказы. Запланированы работы по реконструкции аэродрома «Орша».

«С учетом открытия аэродрома „Орша“ для международных полетов прогнозируемые объемы приема грузовых воздушных судов в адрес резидентов, зарегистрированных на территории комплекса „Бремино-Орша“, будут равномерно расти от 100 грузовых воздушных судов в год в 2019 году до 400 судов в 2022 году», — говорится в указе.

Помимо этого «Бремино-Орша» будет включать промышленную зону, офисы, шоу-румы, гостиницу и другие объекты. Предполагается построить 190 тысяч квадратных метров складских и 280 тысяч квадратных метров производственных площадей. Срок завершения всего проекта намечен на декабрь 2023 года. Общие затраты оцениваются в 220 млн долларов.

«Создание мультимодального промышленно-логистического комплекса „Бремино-Орша“ в районе г.п. Болбасово позволит привлечь в республику существенный транзитный грузопоток: 10 млн тонн суммарно за 2018-2022 годы, а при выходе на полную мощность в 2026 году — до 12 млн тонн грузов в год», — говорится в указе.

Кто стоит за «Бремино групп»?

Согласно выписке из регистра Минюста, ООО «Бремино групп» находится в городском поселке Болбасово Оршанского района, а регистрацию получило от Минского райисполкома.

Директором компании с мая прошлого

года является Василий Деметей. Раньше он занимал должности заместителей председателя Комитета государственной безопасности и Государственного таможенного комитета. Генеральным партнером проекта указана компания «Белтаможсервис» — государственный оператор на рынке логистических услуг. Учредителями «Бремино групп» являются успешные и влиятельные бизнесмены Беларуси — Александр Зайцев (30-е место в топ-200), Николай Воробей (17-е место) и Алексей Олексин (6-е место). Каждому принадлежит по одной трети в уставном фонде компании.

Александр Зайцев занимается поставками белорусской техники в арабские и африканские страны через компанию «Сохра групп» и планирует добывать золото в Судане и Гане. Бизнесмена также называют хозяином футбольного клуба «Динамо» (Брест).

Николай Воробей развивает крупнейшее в стране охотничье хозяйство «Красный бор» и «Абсолютбанк». В сферу его интересов также входит торговля нефтепродуктами. Компания бизнесмена «Нефтебитумный завод» была замечена в серых схемах с реэкспортом российских нефтепродуктов.

Среди активов Алексея Олексина — «МТБанк», гостинично-ресторанный комплекс «Сябры», завод по производству мясных продуктов «Велес-Мит». Он также занимается торговлей нефтепродуктами. Недавно ему поручили развивать в стране табачную сеть. Кроме того, бизнесмен планирует построить рядом с Минском табачное производство.

Раньше Олексин работал в компании «Белвнешторгинвест» Управления делами президента и занимался нефтепродуктами. По информации TUT.by, Алексей Олексин помогает развивать байкерское движение в стране. Как известно, мотоциклами увлекается старший сын президента...

Какие бонусы получит «Бремино групп»?

Именно «Бремино групп» станет главным бенефициаром президентского указа о развитии Оршанского района, убежден экономист.

Он не исключает, что компания может получить льготные кредиты под гарантии правительства на развитие комплекса, а также воспользоваться тем широким перечнем льгот, которые прописаны в документе.

Так, в частности, предприятия освобождены от уплаты НДС при ввозе технологического оборудования. Отчисления на пенсионное страхование снижены с 28% до 24%. Общий платеж в ФСЗН с нанимателя уменьшен с 34% до 30%.

Кроме того, снижен размер ежегодной арендной платы за земельные участки. Раньше он определялся исходя из кадастровой стоимости участков с применением коэффициента 0,011, теперь — 0,00251.

Кроме того, в районе вводится мораторий на проведение выборочных проверок, а в отношении внеплановых проверок определен исключительный перечень оснований для их проведения. Указом также предусмотрена минимизация случаев содержания под стражей обвиняемых и подозреваемых в совершении экономических преступлений....

«Когда государство делает это для отдельной „Бремино групп“, то протоолигархи превращаются в полноценных олигархов. Имея такой статус и работая там, они будут пользоваться очень широкими возможностями и будут главными распорядителями. Получается такой закрытый бизнес. Элитно-номенклатурно-силовой», — подчеркнул Ярослав Романчук...

Александр Ярошевич
naviny.by